

Lewitikus

SÊJAM SAKIN ANÔTÔ

NANJAGÔLIN

Lewitikus nec dabuñwaga, taŋ sêsa aŋga Lewinê gôlôac naŋ, tauŋ nêŋ buku. Nabinj ɻagêdô tec kepeŋ dabuñwaga tau solop, go ɻabinj ɻagêdô kêpi nêŋ sakinj tokainj-tokainj naŋ. Kôm tonec gêjac dabuñwaga tonaj ɻawae gebe sêlic lau Israel laŋgwa tônê nêŋ om ma têndôŋ Anôtônê biŋ êndêŋ lau tau gebe sêsa nêŋ lêŋ to awenj êôc Anôtô sêso biŋ tau ɻabalugeŋ.

Biŋ Anôtô dabuñja kêtu ɻalôtênasêga gêjam gôlinj buku tau gêjam aucgeŋ. Amboac tonaj ɻagôlinj tonec gêdêŋ Anôtônê lau Israel gebe sêlic nêŋ om to sêsa nêŋ lêŋ ɻanjêŋ, ec sêmbij tauŋ tôŋ taminj Israelnêŋ Anôtô Dabuŋ tau endenj tôngenj.

Buku tau ɻasêbu lemenjen gebe

1. Môkêlatu 1–7 Biŋsu da to dajaŋa.
2. Môkêlatu 8–10 Sêjam mec Aron to latui gebe sênam kôm dabuñwagaŋa ɻamiŋ.
3. Môkêlatu 11–15 ɻagôlinj lau sêngôŋ selecŋa to sênam dabuŋ tauŋja.
4. Môkêlatu 16 Omsêga Wama ɻagôlinj.
5. Môkêlatu 17–27 ɻagôlinj gêdêŋ lau gebe sêsa nêŋ lêŋ to sêlic nêŋ om sênam dabuŋ tauŋ ɻapep.

Nalô towae, taŋ kêsêp buku tonec ɻalêlôm naŋ, teto gêc 19:18. Apômtau Jesu kêsam ɻalô tau gebe Biŋsu kêtu luagêcŋa, taŋ kêtôm biŋsu kapôeŋ

ηamataŋa. Biŋsu tau gebe “Têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm.”

1:1-15:33 Biŋsu, taŋ gêjam gôliŋ lau Israel nêŋ sakiŋ omŋa ma nêŋ lêŋ sêkêŋ da to dajaŋa naŋ, kêsêp môkêlatu 1-7. Èsêac sêjam mec Aron to latuagêc ɻamiŋ kêsêp môkêlatu 8-10. Môkêlatu 11-14 gêwa biŋ tatu selec to biŋ ɻatêmuŋa sa. Bôc, taŋ lau Israel têtôm gebe sêniŋ to bôc, taŋ sêjac jao gebe sêniŋ atom naŋ, nêŋ ɻa  kêsêp môkêlatu tonan amboac tonanget. Biŋ ɻagêdô gêwa lau, taŋ sêkôc ɻapalê naŋ, nêŋ lêŋ têtu selecŋa sa. Ma biŋsu ɻagêdô kêkanôŋ lau tokamocbôm ma gêwa èsêacnêŋ lêŋ têtôc tauŋ êndêŋ dabuŋwaga ma dabuŋwaganêŋ kôm sêwaka lau tonan saŋa sa.

16

Omsêga Pasaŋa

¹ Gêdêŋ Aronnê latuagêc sêmac êndu kêtu sêkêŋ daja dabuŋ atomnaŋ gêdêŋ Apômtau, eŋ kêsôm gêdêŋ Mose gebe

² “Ôsôm êndêŋ têwam Aron gebe eŋ êsô gamêŋ dabuŋjanô, taŋ obo balin gêsaŋ auc naŋ, êna palin-palingeŋ atom gebe gamêŋ tonan a  maloc, taŋ gaoc tauc lasê ɻa tao gêsaç poac ɻakatapa, lêpôŋ ta  labuŋa, ɻa , gebe êmac êndu atom.

³ Eŋ êsô gamêŋ dabuŋjanô tau ɻalêŋ tagen tonec gebe êkôc bulimakao kapoac wakuc teŋ êtu dawaŋa to domba kapoac teŋ êtu dajaŋa êna.

⁴ Eŋ êlin bu su acgom, go êsô ɻakwê kwalam-kwalam balin ma ɻakwê akaiŋja kwalam-kwalam dambê. Eŋ êjandin ômbiŋkap kwalam-kwalam ma

embec obo gasuc. Gêj samob tonaj tec kêtû ñakwê dabuñ tau.

5 Ma ej êkôc nonij kapoac luagêc aنجa lau Israel nêj êtu dawama ma domba kapoac tej êtu daja.

6 “Ma Aron êkêj bulimakao kapoac tau êtu dawama êtu ej tauña ma ê wama tau to nê gôlôac su acgom.

7 Go ej êkôc nonij luagêc tonaj naetoc lulugej êkô Apômtau lanjônêmja aنجa becobo ñakatam dêmôêja.

8 Aنجa tonaj ej êpuc kapoac êpi nonij luagêc tau, tej êtu Apômtauña ma tej êtu Asaselja.

9 Go Aron êkêj nonij taŋ kêpuc kapoac kêtû Apômtauña naŋ êtu dawama.

10 Mago nonij, taŋ kêpuc kapoac jakêsêp Asaselja naŋ, ej êkôc tomata jaligej ma etoc êkô Apômtau lanjônêmja, go êsa sakiŋ asuc sec ôkwiňa êpi ej ma êjanda nonij tau êsa gamêŋ sawa êndêŋ Asasel êna.

11 “Aron êkêj bulimakao kapoac tau êtu dawama êtu ej tau to nê gôlôacja nêj secŋa, ej ênac bulimakao tonaj êtu dawama êtu ej tauña.

12 Go êkôc ja ñalana aنجa Apômtaunê altar naékêŋ êsêp laclu tej ma êngaiŋ gêŋmalu, taŋ sêlênsim popoc naŋ, lêma luagêc êkôc êmêŋ gamêŋ dabuňanô tau.

13 Aنجa Apômtaunê lanjônêmja ej êkêj gêŋmalu tau êpi ja ma gêŋmalu ñajadaunj ênam lêpôŋ taê labuňa auc gebe êmac êndu atom.

14 Ma ej êkôc bulimakao kapoac ñadec ñagêdô ma êpalip êpi lêpôŋ ñagadê to katapa poacŋa nêmja ña nê lêma latu êtu dim 7.

15 “Tonaŋ su acgom, go êmbuc noniŋ, taŋ êtu da enseŋ launêŋ secŋa naŋ, ma êkôc ɻadec êsô gamêŋ dabuŋjanô tau êna ma êpalip êpi katapa poacŋa ɻagadê to nêmŋa êtôm tê eŋ gêgôm ɻa bulimakao kapoac ɻadec su nê.

16 Eŋ êngôm amboac tonaj tec eŋ ê wama êtu gamêŋ dabuŋ ma lau Israel nêŋ ɻatêmu to nêŋ sêgêli biŋsu ma nêŋ sec samobŋa. Ma êngôm amboac tonanjeŋ êtu becobo poacŋa, taŋ gacgeŋ kékô êsêacnêŋ môp ɻalêlôm naŋ.

17 Nac teŋ êmoa becobo ɻalêlôm êndêŋ taŋ eŋ êsô gamêŋ dabuŋjanô e êsa êmêŋ ma ênac da tau to nê gôlôac ma lau Israel samob naŋ, atom.

18 Go eŋ êsa êndêŋ altar, taŋ kékô Apômtau lanjônêmŋa naŋ, êna ma ênac da êtu altar tauŋa ma eŋ êkôc dec ɻagêdô aŋga bulimakao to noniŋ nêŋ ma ênsê êpi altar ɻajabo ênam aucgeŋ.

19 Ma êpalip dec ɻagêdô êpi altar tau êtu dim 7 ɻa nê lêma latu gebe êngôm gêŋ tau êtu selec to dabuŋ ma enseŋ lau Israel nêŋ ɻatêmu su.

Noniŋ kapoac gêôc sec sa

20 “Êndêŋ taŋ eŋ ênac da gamêŋ dabuŋ to becobo poacŋa ma altar êmbacnê naŋ, go eŋ êkôc noniŋ mata jali tau êmêŋ.

21 Go Aron êkêŋ nê lêma lulugeŋ ênsac noniŋ mata jali tau môkêapac ɻaô ma êsôm keso samob, taŋ lau Israel sêgôm to sêgêliŋa ma nêŋ sec samob naŋ, lasê ma êkêŋ êpi noniŋ môkêapac. Go ɻac, taŋ kêmasaŋ tau su kwanaŋjeŋ naŋ, êwê noniŋ tau êc êsa gamêŋ sawa êna.

22 Noniŋ tau êôc êsêacnêŋ sec samob êpi tau êna gamêŋ gasaŋ teŋ ma (ŋac tau) esoc noniŋ tau aŋga gamêŋ sawa.

23 “Go Aron êsô becobo poacŋa ŋalêlôm êna ma êkôc ŋakwê kwalam-kwalam, taŋ eŋ kêsô sa gêdêŋ taŋ kêsô gamêŋ dabuŋanô gêja naŋ, su ma êkêŋ ênêc tonaj.

24 Ma eŋ êliŋ bu aŋga gamêŋ dabuŋ ŋabalêm teŋ ma êsô taunê ŋakwê ma êsa êmêŋ, go êkêŋ daja êtu eŋ tau to lauŋa ma ê wama tau to lau samob.

25 Ma ŋalêsi da êjô launêŋ secŋa eŋ êkêŋ ja êniŋ aŋga altar tau.

26 Ma ŋac, taŋ êwê noniŋ êndêŋ Asasel êna naŋ, êkwasiŋ nê ŋakwê ma êliŋ bu su acgom, go êmu êsô malac êmêŋ êtiam.

27 Ma bulimakao to noniŋ, taŋ êtu da êjô secŋa naŋ, nêŋ dec, taŋ sêkôc sêšô gamêŋ dabuŋanô tau sêna gebe ê wama naŋ, nêŋ ŋaôlic to ŋamêšom ma ŋatêkwa sêmbaliŋ êsa malac ŋamagê êna ma sêkêŋ ja êniŋ su.

28 Ma ŋac, taŋ êkêŋ ja êniŋ gêŋ tau naŋ, êkwasiŋ nê ŋakwê ma êliŋ bu su acgom, go êmu êsô malac êmêŋ êtiam.

Sêlic om sê wama êsêacŋa ŋalêŋ

29 “Ma tonec êtu ŋagôliŋ ênêc endenj tôngenŋa teŋ êndêŋ amac gebe êndêŋ ajôŋ êtu 7 ŋabêc 10 amac taôm to lau jaba, taŋ sêmoa sêwiŋ amac naŋ, anam dabuŋ taôm ma anam kôm teŋ atom.

30 Gebe êndêŋ bêc tonaj oc sê wama amac gebe atu selec. Nêm sec ênaŋa ma atu selec samucgeŋ akô Apômtau laŋônêm.

³¹ Om tonaj êtu amacnêm Omsêga anam dabuŋ taômja teŋ. Tonaj êtu ɻagôliŋ ênêc enden tôŋgeŋja teŋ.

³² Ma sakin daê wamaŋa gêjac dabuŋwaga, taŋ seŋ oso to sêjam mec en gebe êjô tama su naŋ, ɻawae. Eŋ êsô ɻakwê kwalam-kwalam, taŋ kêtû ɻakwê dabuŋ naŋ.

³³ Ma ê wama êtu gamêŋ dabuŋ to becobo ma altarnja ma êngôm êtu dabuŋwaga to gôlôac ɻalau samobŋa êwiŋ amboac tonanjeŋ.

³⁴ Léŋ tonaj êtu amacnêm ɻagôliŋ ênêc enden tôŋgeŋja teŋ gebe asa sakin wamaŋa êtu lau Israel nêŋ sec samobŋa êtu dim tageŋ êtôm jalageŋ.”

Ma Mose gêgôm kêtôm Apômtau kêjatu eŋ.

17:1-18:30 Biŋsu taŋ kêsêp môkêlatu tonaj naŋ, kêjatu lau gebe sêkêŋ nêŋ da aŋga lôm dabuŋ taugeŋ. Biŋsu ɻagêdô gêjac jao gebe lau sênôm dec to sêniŋ bôc ɻamêšôm todecgeŋ. Biŋsu taŋ kêsêp môkêlatu 18 naŋ, gêwa lauo to ɻac nêŋ lêŋ sêmoa sêwiŋ tauŋja sa ma gêjac jao nêŋ lêŋ mockaiŋja ɻagêdô.

19

Biŋsu dabuŋ to gêdêŋja

¹ Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ Mose gebe

² “Ôsôm êndêŋ gôlôac Israel ɻalau samob gebe amac atu lau dabuŋ gebe Apômtau, amacnêm Anôtô, aê tauc dabuŋ.

³ Amac samob êtôm ɻacanôgen atoc tenemi to tamemi sa ma taêm ênam om gebe dabuŋ ma amansaŋ ɻapep, gebe Apômtau, nêm Anôtô aê.

4 Amac akac taôm ôkwi andêj anôtô gwam ana atom. Ma apac ki êwê ma amansaç anôtô jaba tej atom, gebe Apômtau, nêm Anôtô aê.

5 “Embe akêj da danje êndêj Apômtau, go akêj ñalêj gebe ênac Apômtau mataanô ñajamgenj.

6 Êndêj bêc, tanj akêj da tau nañ, to bêc, tanj êndañguc nañ, anij da tau e êmbacnê. Gêj ñagêdô-gêdô, tanj ênêc e êndêj bêc êtu têlêac nañ, ja êniñ su.

7 Ma embe anij êndêj bêc êtu têlêac, nañ oc êtu gêj genjej ma oc ênac aê matocanô ñajam atom.

8 Ma tej embe êniñ, oc êtu tôp êndêj ej gebe ej gêgôm Apômtaunê gêj daburj tej kêtû sec, ma sensej ej su aنجa nê lau nêj.

9 “Ma êndêj tanj amacnêm gamêj ñakôm ñanô êsa nañ, go anac sa e êndêj kôm ñamadij samucgej atom, ma ajoñ gêj ñasaliñ-saliñ sa êtu ñamu atom.

10 Aنجa nêm kôm wainña amboac tonanjej ajoñ gêj ñasaliñsaliñ ma akôc ñanô, tanj kêsêlô kêsêp nom nañ, sa atom. Awi siñ êndêj lau ñalêlôm sawa to lau jaba gebe Apômtau, amacnêm Anôtô aê.

11 “Anam genjej atom, ma anam launêj bôlêj auc atom to ansau auc lau atom.

12 Atôc lemem ansau anam aê lañôc ma aنجom amacnêm Anôtônê ñaê êtu sec ñalêj amboac tonaj atom gebe Apômtau aê.

13 “Akôniñ nêm lau wacbañ amacna ma ajanjo nêj gêj su atom. Aنجaminj nêm sakiñwaga nê ñaôli kômja e êndêj ñaelej atom.

14 Apuc boa ñac tañasuñbic to akêj gêj tej êmbôc ñac matapec nê intêna auc atom. Atêc nêm Anôtô, gebe Apômtau aê.

15 “Amêtôc biŋ eso atom. Ma ambu lau ɻalêlôm sawa ma atoc lau tolêlôm sa êlêlêc atom, mago amêtôc nêm lau wacbaŋ amac ɻa biŋgêdêŋgeŋ.

16 Ôŋga biŋ êpi nêm lau atom. Ma embe ôkô mêtôcwaga laŋônêm naŋ ôkic nêm ɻac wacbaŋ aôm nê biŋ ôwiŋ atom gebe Apômtau aê.

17 “Têmtac endec lasitêwa atom, awa biŋ sa êndêŋ ɻac wacbaŋ amac gebe awê kaiŋ sec êtu eŋŋa atom.

18 Ôkêŋ ɻagêjô ma ôê têmtac ɻandaŋ êndêŋ taômñem lau teŋ tõŋ atom, mago têmtac êwiŋ lau wacbaŋ aôm amboac têmtac gêwiŋ taôm, gebe Apômtau aê.

19 “Ajop aêŋjoc ɻagôliŋ tonec gebe akêŋ bôc kaiŋ luagêc sêŋgêli tauŋ atom. Ma apalip ɻawê kaiŋ luagêc êsêp kôm tagen atom, ma asô ɻakwê, taŋ sêwa ɻa gam kaiŋ luagêc kêsêp taułêlôm naŋ atom.

20 “Embe ɻac teŋ ênêc êwiŋ awê teŋ, taŋ sê en gêdêŋ ɻac teŋ gebe ênam ôli êtu ênê gêŋômao, mago gêjam ôli su me sêwi en siŋ su atom tagen naŋ, go akêŋ ɻagêjô, mago êsêagêc sêmac êndu lulugen atom, gebe sêwi awê siŋ kêtu taunê ɻatauo su atom tagen.

21 Mago ɻac tau êkôc domba kapoac teŋ êna becobo ɻakatam gebe êkêŋ êtu datôp êndêŋ Apômtau êtu en tauŋa.

22 Ma dabuŋwaga ê wama ɻac tau ɻa domba kapoac datôpna tonan êkô Apômtau laŋônêm êtu sec, taŋ en gêgôm naŋna. Ma Anôtô oc êsuc sec, taŋ ɻac tau gêgôm naŋ, ôkwi.

23 “Êndêŋ taŋ asô gamêŋ tau ma asê ka ɻanô aniŋna tokaiŋ-tokaiŋ naŋ, go alic ɻanô tau amboac

gêj selec êtôm anijêja atom e jala têlêac êmbacnê acgom.

²⁴ Ma êndêj jala êtu aclê ñanô samob êtu gêj dabuñ ma êtu da lambiñja êndêj Apômtau.

²⁵ Mago êndêj jala êtu lemenjeñ anij kañanô tau gebe ênam ñanô taësam êndêj jala samob, tañ êndañguc nañ. Apômtau, amacnêm Anôtô aê.

²⁶ “Anij gêj todec teñ atomanô. Aoc biñ lasê to aنجôm mectomañ atom.

²⁷ Akapiñ nêm môkêmlauñ su ańga môkêmapac atom ma êm ñasaô êtu dambê atom.

²⁸ Asa nêm ôlim êtu ñacmatêja me anac bô teñ êpi taôm ôlim atom gebe Apômtau aê.

²⁹ “Ôkêj latômo êtu awê mockaiñj gebe mockaiñj ênam gamêj auc e sec ênam sêga ańga gamêj tau atom.

³⁰ Taêm ênam ñoc om gebe dabuñ ma ômansañ ñapep ma otoc ñoc andu dabuñ sa gebe Apômtau aê.

³¹ “Naandêj lau, tañ sêkalem lau katuñ nañ, to lau mectomañja ana atom. Embe aنجôm oc aنجôm amac selec ñapalinj gebe Apômtau, amacnêm Anôtô aê.

³² “Ôndi sa êtu ñac tomôdêja to otoc ñamalacanô sa ma ôtêc aômnêm Anôtô gebe Apômtau aê.

³³ “Embe ñac jaba teñ êmoa êwiñ aôm ańga nêm gamêj, go ôtu kasec eñ atom.

³⁴ Ñac jaba êmoa êwiñ aôm êtôm nêm lasitêwa teñ ma aôm têmtac êwiñ eñ amboac têmtac gêwiñ taôm, gebe amac taôm atu lau jaba gêmuñja ańga gamêj Aiguptu, gebe Apômtau, amacnêm Anôtô aê.

³⁵ “Amêtôc lau eso atom. Anam dôj gêj balinj to ñawapac ma taësamña ôkwi gebe ansau lau atom.

36 Nêm dôj gêdêj ênêc êtu gêj ñawapacña ma gadob to laclu anam dôj gêj êsêpña nañ, solop amboac tonanđen gebe Apômtau, amacnêm Anôtô, tañ gawê amac anga gamêj Aiguptu amêj nañ, aê.

37 Ma ajop ñoc ñagôlij to ñoc jatu samob ma anjôm ñanô ësa gebe Apômtau aê.”

20:1-22:33 Môkêlatu tonaj ñabiñsu gebe ênam lau to dabuñwaga sa e têtu lau dabuñ ñanô.

23

Om ñagôlij

1 Apômtau kêsôm gêdêj Mose gebe

2 “Ósôm êndêj lau Israel gebe Apômtaunê om toê-toê, tañ amac asam gebe dabuñ ma akac taôm sa nañ, tonec.

3 Anam nêm kôm êtôm bêc 6, mago êndêj bêc êtu 7 êtu bêc lêwanjña ñanô akac saña dabuñ teñ. Anam kôm teñ atom. Bêc tonaj êtu Apômtau tau nê om anja nêm gamêj samob.

4 Bêc tonec kêtû Apômtaunê om toê-toê, tañ eñ kékêj nañ. Akalem lau sa êndêj ñanoc gebe akac taôm sa ma alic om dabuñ tau.

Omséga Pasa

5 “Êndêj ajôj ñamataña ñabêc 14 ñaêtulala nañ alic Apômtaunê Om Pasa.

6 Ma êndêj ajôj tonanđen ñabêc 15 alic Apômtaunê om Polom Ñalucña. Êndêj bêc 7 anij polom ñaluc.

7 Êndêj bêc ñamataña tonaj akac sa to alic om dabuñ. Anam kôm teñ atom.

8 Mago akēj daja êndēj Apômtau êtôm bêc 7 tonaj ma êndêj bêc êtu 7 oc alic om dabuŋ teŋ etiam ma anam kōm atom.”

9 Ma Apômtau kêsôm gêdêj Mose gebe

10 “Ôsôm êndêj lau Israel gebe êndêj taŋ aô lasê gamêj tau, taŋ aê jakêj êndêj amac ma aniŋ gêj lasê naŋ, go amac akêj kôm ɻanô ɻamêc êndêj dabuŋwaga

11 ma ej ênsuŋ nêm gêj tonaj êndêj Apômtau êna gebe ej elic amac ɻajam. Sabat su ma ɻaelen dabuŋwaga êŋgôm gêj tau.

12 Ma êndêj bêc, taŋ ansuŋ nêm gêj tonaj naŋ, akêj domba ɻalatu kapoac ɻajam teŋ ɻajala tagenja êtu daja êndêj Apômtau êwiŋ.

13 Ma akêj da keleŋ tonec êwiŋ gebe polom matac êtôm gêj 10 ɻaluagêc sêŋgaluŋ êwiŋ katêkwi êtu daja êndêj Apômtau gebe êju ɻamalu ɻajam ma akêj wain ɻatêkwi kekec teŋ êwiŋ êtu da.

14 Aniŋ polom matac ma sigob me kêsôcŋa teŋ aŋga kôm wakuc atomanô e êndêj bêc, taŋ amac akêj nêm da êndêj nêm Anôtô su acgom. Biŋ tonaj êtu ɻagôlinj ênêc endej tôngenja teŋ êndêj gôlôac to gôlôac êtôm nêm gamêŋgeŋ.”

Om Tajon Kôm ɻanô Saya

15 “Sabat, taŋ amac akêj da onaŋ su naŋ, ɻaelen go asa woke sa e êtôm woke samuc 7.

16 Asa bêc 50 sa e êtap bêc, taŋ êndaŋguc Sabat êtu 7 naŋ sa, go akêj da polom wakucŋa teŋ êndêj Apômtau.

17 Akôc polom sigob luagêc aŋga nêm andu amêŋ gebe êtu da. Sêmansaŋ polom tonaj ɻa polom

matac ηajam ma sêpac ɳa jist êtu kôm ɳanô ɳamêc êndêŋ Apômtau.

18 “Ma akêŋ domba ɳalatu ɳajam 7 ɳajala tageŋ ma bulimakao kapoac wakuc teŋ ma domba kapoac luagêc êwiŋ polom tonaj êtu daja êndêŋ Apômtau. Êwiŋ da gêŋ kômja to da gêŋ têkwiŋa oc êtu daja, tanj ɳamalu ȳnac Apômtau mataanô ɳajam naŋ.

19 Ma akêŋ noniŋ kapoac teŋ êtu da êjô secŋa to domba ɳalatu kapoac luagêc, tanj ɳajala tageŋ naŋ, êtu dawamaŋa teŋ.

20 Ma dabuŋwaga ênsuŋ gêŋ tonaj êwiŋ polom ɳamêc êtu da daindaiŋ êndêŋ Apômtau êwiŋ domba ɳalatu luagêc. Gêŋ tau êtu Apômtaunê gêŋ ma dabuŋwaga êwê kaiŋ.

21 Èndêŋ bêc tau amac akac taôm sa gebe êtu om dabuŋ ma anam kôm kapôeŋ atom. Tonaŋ êtu ɳagôliŋ ênêc endenj tÔngenja teŋ êtu nêm wakucŋa êtôm amacnêm gamêŋ samob.

22 “Ma êndêŋ tanj amac anac nêm kôm ɳanô sa naŋ, go anac sa e êndêŋ kôm ɳamadiŋ samucgeŋ atom, ma ajoŋ gêŋ ɳasaliŋ-saliŋ sa êtu ɳamu atom. Awi siŋ êndêŋ lau ɳalêlôm sawa to lau jaba gebe Apômtau, amacnêm Anôtô aê.”

Om Jala Wakucŋa

23 Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ Mose gebe

24 “Ôsôm êndêŋ lau Israel gebe ajôŋ êtu 7 ɳabêc ɳamatanya êtu bêc lêwaŋja ɳanô teŋ êndêŋ amac. Akac sa ma alic om dabuŋ tau toôndugeŋ.

25 Anam kôm teŋ atom, mago akêŋ da keleŋ teŋ êndêŋ Apômtau.”

Omsêga Wama

26 Ma Apômtau kêsôm gêdêj Mose gebe

27 “Ajôj êtu 7 tonaj ɻabêc 10 êtu bêc Omsêga Wamaña. Êtu bêc dabuŋ, taŋ amac akac taôm sa ma anam dabuŋ mo to akêj daja êndêj Apômtau naŋ.

28 Ma anam kôm êndêj bêc tonaj atom gebe bêc Omsêga Wamaña, ma sê wama amac êndêj Apômtau, amacnêm Anôtô.

29 Gebe teŋ embe ênam dabuŋ mo êndêj bêc tonaj atom, oc senseŋ eŋ su aŋga nê lau nêj.

30 Ma teŋ embe ênam kôm êndêj bêc tonaj, aê oc jansen eŋ su aŋga nê lau nêj amboac tonanjeŋ.

31 Anam kôm teŋ atom. Tonaj êtu ɻagôliŋ ênêc endeŋ tôŋgenja teŋ êndêj amacnêm wakuc samob êtôm gamêŋgeŋ.

32 Bêc tonaj êtu bêc lêwaŋja ɻanô teŋ êndêj amac ma anam dabuŋ mo. Alic om tau anac m êndêj ajôj tonaj ɻabêc 9 ɻaêtulala, ma amansaŋ nêm sabat e naêndêj ɻabêc 10 ɻaêtulala.”

Om Bec

33 Ma Apômtau kêsôm gêdêj Mose gebe

34 “Ôsôm êndêj lau Israel gebe Êndêj ajôj tonanjeŋ ɻabêc 15 êtu Apômtaunê om sêsam gebe Om Bec. Alic om tonaj êtôm bêc 7.

35 Êndêj bêc ɻamataŋa akac taôm sa gebe alic om dabuŋ teŋ. Anam kôm teŋ atom.

36 Êndêj bêc 7 tonaj akêj daja êndêj Apômtau. Ma êndêj bêc êtu 8 amac akac taôm sa gebe alic om dabuŋ teŋ êtiŋ ma akêj daja teŋ êndêj Apômtau. Bêc tonaj êtu bêc dabuŋ akac saŋa, tec anam kôm teŋ atom.

37 “Apômtaunê om toê-toê tau tonaj, taŋ amac asôm lasê gebe akac sa ma anam sakin Apômtau gebe akêŋ daja to da kelen ma da têkwi. Da samob tonaj akêŋ êndêŋ Apômtau êtôm ɻanoc solopgeŋ.

38 Alic om tonaj naêwîŋ Apômtaunê sabat to êwîŋ nêm gêŋ ɻagêdô, taŋ ajac mata ma akêŋ kêtû nêm ɻalêlôm kêkac amacnja gebe akêŋ êndêŋ Apômtau naŋ.”

Biŋ Om Becŋa ɻagêdô kêtiam

39 “Êndêŋ ajôŋ 7 ɻabêc 15 embe anac nêm kôm ɻanô samob sa êmbacnê naŋ, alic Apômtaunê om êtôm bêc 7. Bêc ɻamataŋa êtu bêc lêwaŋja ɻanô teŋ ma bêc êtu 8 amboac tonanjeŋ.

40 Êndêŋ bêc ɻamataŋa amac ajoŋ ka ɻanô ɻajam-najam to tômtôm ɻalaŋ ma lêso ma atu samuc amoia Apômtau, amacnêm Anôtô, laŋônêm êtôm bêc 7.

41 Alic Apômtaunê om êtôm bêc 7 êtôm jalageŋ. Tonaŋ êtu ɻagôlin ênêc endeŋ tÔngenja teŋ êndêŋ nêm wakuc samob. Alic om tau êndêŋ ajôŋ êtu 7ŋa.

42 Aŋgôŋ bec êtôm bêc 7 tonaj. Lau Israel ɻanô samob sêŋgôŋ becgeŋ.

43 Gebe nêm wakuc to nêŋ wakuc sêjala gebe aê kakêŋ lau Israel sêŋgôŋ bec gêdêŋ taŋ aê kakôc êsêac sêsa arŋa gamêŋ Aiguptuŋa sêmêŋ naŋ. Apômtau, amacnêm Anôtô aê.”

44 Amboac tonaj Mose kêkêŋ om, taŋ Apômtau kêjatu naŋ, ɻawae gêdêŋ lau Israel.

24:1-27:34 Biŋsu tokaiŋ-tokaiŋ kêsêp môkêlatu tonaj. Biŋsu ɻagêdô kêmasaŋ sakin omŋa, ɻagêdô kêmêtôc lau, taŋ sêšôm biŋ alôb-alôb, ɻagêdô kêjatu lau gebe sêsa nêŋ lêŋ bisnis to kômja ɻapep ma

sêngôŋ sêwiŋ taŋ tomêtêgeŋ, ḷagêdô kêmêtôc lau,
taŋ tanjenpêc gêdêŋ Anôtônê biŋsu naŋ ma ḷagêdô
kêmasaŋ lêŋ tatôc lemeŋ ma tanac mata gêŋ êndêŋ
Anôtôŋa.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb